

ตอนที่ 4
ระบบดำเนินการของข้าราชการครู
ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ

พ.ศ. 2542

1. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่เกี่ยวข้องกับระบบดำเนินการของข้าราชการครู

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ได้มีบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับระบบดำเนินการของข้าราชการครู ด้วยประการ กล่าวคือ

1) เกี่ยวกับองค์กรกลางในการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครู และข้าราชการครู โดยกำหนดไว้ในมาตรา 54 คือ

“...มาตรา 54 ให้มีองค์กรกลางในการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครู โดยให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาทั้งของหน่วยงานทางการศึกษาในระดับสถานศึกษาของรัฐและระดับเขตพื้นที่การศึกษา เป็นข้าราชการในสังกัดองค์กรกลางในการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครู โดยยึดหลักการกระจายอำนาจในการบริหารงานบุคคลสู่เขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามกฎหมายกำหนด...”

ชื่อตามมาตรา 54 นี้ มีสาระสำคัญว่า

(1) ให้มีองค์กรกลางในการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครู
(2) ให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาของหน่วยงานทางการศึกษาระดับสถานศึกษา ของรัฐ และระดับเขตพื้นที่การศึกษาเป็นข้าราชการครูในสังกัดองค์กรบริหารงานบุคคลของข้าราชการครู

(3) ให้มีการกระจายอำนาจในการบริหารงานบุคคลสู่เขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา

(4) ให้เป็นไปตามกฎหมายกำหนด

กล่าวโดยสรุป ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ดำเนินการของข้าราชการครูจะมีเฉพาะในระดับสถานศึกษาของรัฐ และในเขตพื้นที่การศึกษาเท่านั้น ซึ่งจะแตกต่างไปจากระบบปัจจุบัน ที่มีดำเนินการของข้าราชการครูในหน่วยงานทางการศึกษา ทั้งในส่วนกลาง และในระดับสถานศึกษาในกระทรวงศึกษาธิการ และในทุก ๆ ระดับของการศึกษา ไม่ว่าการศึกษาระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา และระดับอุดมศึกษา แต่ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 นั้น มีข้าราชการครูในสถานศึกษาและเขตพื้นที่การศึกษาเท่านั้น และในการดำเนินการกำหนด ดำเนินการและการกำกับการบริหารงานบุคคลในแต่ละเขตพื้นที่ จะเป็นขององค์กรกลางในการ

บริหารงานบุคคลของข้าราชการครู ตามมาตรา 54 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่นี้จะต้องกระจายอำนาจในการบริหารงานบุคคลสู่เขตพื้นที่ และสถานศึกษา ตามกฎหมาย ซึ่งต่อไป จะต้องมีกฎหมายเป็นการเฉพาะ โดยจะต้องแก้ไขปรับปรุงพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. 2523 ให้สอดคล้องกันต่อไป

2) เกี่ยวกับระบบเงินเดือนของข้าราชการครู

ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้มีบทบัญญัติว่าด้วยเงินเดือน ค่าตอบแทน รวมทั้งสวัสดิการ และสิทธิประโยชน์ต่างๆ ของข้าราชการครูใหม่ ในมาตรา 55 กล่าวคือ “...มาตรา 55 ให้มีกฎหมายว่าด้วยเงินเดือน ค่าตอบแทน สวัสดิการ และสิทธิประโยชน์เกือบถูลื่นสำหรับข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา เพื่อให้มีรายได้ที่เพียงพอและเหมาะสมกับฐานะทางสังคม และวิชาชีพ ...”

ซึ่งตามมาตรา 55 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูนี้ ทำให้ต้องปรับระบบเงินเดือน รวมทั้งระบบการรับเงินเดือนของข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาเสียใหม่ ให้เหมาะสมตามกฎหมายที่ว่าด้วยเงินเดือนของข้าราชการครูที่จะประกาศใช้ใหม่ จึงจำเป็นต้องปรับระบบบริหารงานบุคคล โดยเฉพาะอย่างยิ่งระบบตำแหน่งของข้าราชการครูให้เหมาะสมต่อไปด้วย

3) เกี่ยวกับระบบมาตรฐานวิชาชีพครูและใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู

ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 53 ได้บัญญัติเกี่ยวกับ มาตรฐานวิชาชีพครู และใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู ไว้ด้วย กล่าวคือ

“...มาตรา 53 ให้มีองค์กรวิชาชีพครู ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้บริหารการศึกษา มีฐานะเป็นองค์กรอิสระ ภายใต้การบริหารของสภาวิชาชีพในกำกับของกระทรวง มีอำนาจหน้าที่ กำหนดมาตรฐานวิชาชีพอุดม และเพิกถอนใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ กำกับดูแลการปฏิบัติตาม มาตรฐานและจรรยาบรรณทางวิชาชีพ รวมทั้งการพัฒนาวิชาชีพครู ผู้บริหารสถานศึกษาและ ผู้บริหารการศึกษาให้ครู ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษา และบุคลากรทางการศึกษาอื่น ทั้งของรัฐและเอกชน ด้วยมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพตามที่กฎหมายกำหนด

การจัดให้มีองค์กรวิชาชีพครู ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษา และบุคลากร ทางการศึกษาอื่น คุณสมบัติ หลักเกณฑ์และวิธีการในการออกและเพิกถอนใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ ให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด

ความในวรรคสอง ไม่ใช้บังคับแก่บุคลากรทางการศึกษาทั่วไป การศึกษา ตามอัธยาศัย สถานศึกษาตามมาตรา 18 (3) ผู้บริหารการศึกษาระดับหนึ่งเขตพื้นที่การศึกษาและ วิทยากรพิเศษทางการศึกษา

ความในมาตรานี้ไม่ใช้มังคบแก่คณาจารย์ ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้บริหารการศึกษา ในระดับอุดมศึกษาระดับปริญญา..."

กล่าวโดยสรุป ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้บัญญัติไว้ให้ครุ ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้บริหารการศึกษา รวมทั้งบุคลากรทางการศึกษา ต้องมีใบอนุญาต ประกอบวิชาชีพ ดังนั้น ต่อไปนี้ข้าราชการครู ก็จะต้องมีคุณสมบัติเพิ่มขึ้นอีกข้อหนึ่ง คือจะต้องมี ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครุศิริ ทั้งนี้ ข้าราชการครูในที่นี้หมายรวมทั้ง ข้าราชการครูผู้สอน ผู้บริหารสถานศึกษา และบริหารการศึกษาของรัฐ ในสังกัดเขตพื้นที่ และรวมทั้งตำแหน่งบุคลากรอื่น ซึ่งไม่เป็นข้าราชการครัวก็ได้ แต่ทั้งนี้ขึ้นอยู่กฏหมายเกี่ยวกับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพว่ากำหนด ไว้ก้างขวางเพียงใด

4) เกี่ยวกับการผลิตและพัฒนาครุ

ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้บัญญัติเกี่ยวกับการผลิตและ พัฒนาครุ เพื่อให้มีความพร้อม และให้ครุมีความรู้ ความสามารถเหมาะสมและทันสมัยอยู่เสมอ ทั้งนี้ได้บัญญัติไว้ในมาตรา 52 คือ

"...มาตรา 52 ให้กระทรวงส่งเสริมให้มีระบบกระบวนการผลิตการพัฒนาครุ คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา ให้มีคุณภาพและมาตรฐานที่เหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูง โดยการกำกับและประสานให้สถาบันที่ทำหน้าที่ผลิตและพัฒนาครุ คณาจารย์รวมทั้งบุคลากรทางการศึกษาให้มีความพร้อมและมีความเข้มแข็งในการเตรียมบุคลากรใหม่ และพัฒนาบุคลากรประจำ อายุต่อเนื่อง

รู้พึงจัดสรรงบประมาณ และจัดระบบการพัฒนาครุ คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาอย่างเพียงพอ..."

การที่มาตรา 52 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้บัญญัติไว้ ให้ส่งเสริมให้มีระบบการผลิตและการพัฒนาครุ คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษานี้ จะเกี่ยวข้อง กับระบบตัวแทนโดยตรง คือ ตามพระราชบัญญัติดังกล่าว มีเจตนาณที่จะเป็นให้มีครุที่มี คุณภาพ เพราะฉะนั้น จะต้องมีการปรับระบบการผลิตครุใหม่ รวมทั้งกำหนดระบบการพัฒนา ให้เน้นให้ครุได้มีความรู้ ความสามารถที่เหมาะสม ซึ่งทำให้ต้องกำหนดไว้ในคุณสมบัติเฉพาะ สำหรับตำแหน่งข้าราชการครู และกำหนดเป็นเงื่อนไขเกี่ยวกับการปรับปรุงการกำหนดตำแหน่ง และการเลื่อนระดับเงินเดือนให้สูงขึ้น ให้สอดคล้องกันต่อไป

แต่อย่างไรก็ตาม หากจะกล่าวว่าข้าราชการครูในเขตพื้นที่การศึกษา และ สถานศึกษา และคำว่าสถานศึกษานี้ ปกติจะหมายถึงสถานศึกษา ซึ่งสังกัดเขตพื้นที่เท่านั้น และ ถ้าหากพิจารณาพระราชบัญญัติการศึกษามาตรา 37 ประกอบด้วยแล้ว จะเห็นว่า เขตพื้นที่การศึกษา

คุณภาพสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาที่ดีกว่าปริญญาเท่านั้น สำหรับ สถานศึกษาระดับอุดมศึกษาของรัฐระดับปริญญานั้น จะเป็นนิติบุคคลโดยอาจจัดเป็นส่วนราชการ หรือหน่วยงานของรัฐไว้ได้ตามมาตรา 36 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และ นอกจากนั้น หากพิจารณาประกอบกับมาตรา 56 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติที่กำหนดว่า การผลิตและพัฒนาคณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา การพัฒนามาตรฐานและจรรยาบรรณ ของวิชาชีพ และการบริหารงานบุคคลของข้าราชการ หรือพนักงานของรัฐในสถานศึกษา ระดับปริญญาที่เป็นนิติบุคคล ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งสถานศึกษาแต่ละแห่ง และ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ซึ่งหมายความว่า คำว่า ระบบตำแหน่งที่ก่อร่างในเอกสารนี้จะมีขอบเขตเฉพาะระบบตำแหน่งของข้าราชการครู และบุคลากรของรัฐในเขตพื้นที่การศึกษา และในสถานศึกษา ในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษา หรือสถานศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และการศึกษาระดับ ดีกว่าปริญญาเท่านั้น ไม่รวมคณาจารย์ รวมทั้งบุคลากร ในสังกัดสถาบันการศึกษาระดับปริญญา ที่เป็นนิติบุคคล ตามที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กำหนดไว้ในมาตรา 56

2. ครอบแนวคิดเกี่ยวกับตำแหน่งข้าราชการครูตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ

1) ตำแหน่งข้าราชการครู

ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่ได้กล่าวมาแล้ว จะมีข้อกำหนด เกี่ยวกับตำแหน่งข้าราชการครูว่า ตำแหน่งข้าราชการครู จะมีในเขตพื้นที่การศึกษา และ ในสถานศึกษาของรัฐ ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและการศึกษาอุดมศึกษาระดับดีกว่าปริญญา ซึ่งตาม ข้อกำหนดดังกล่าว คำว่าตำแหน่งข้าราชการครูจะครอบคลุมถึงตำแหน่งที่มีลักษณะงานดังต่อไปนี้

(1) ตำแหน่งซึ่งทำหน้าที่ในการจัดการเรียนการสอน หรือ ตำแหน่งครู ซึ่งตาม พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 เรียกว่าครูและให้ความหมายว่า หมายถึง “บุคลากร วิชาชีพ ซึ่งทำหน้าที่หลักทางด้านการเรียนการสอน และส่งเสริมการเรียนรู้ของ ผู้เรียน โดยวิธีการ ต่าง ๆ ในสถานศึกษาของรัฐ และเอกชน” สำหรับข้าราชการครูที่พูดถึงนี้ ก็คือตำแหน่งครูของรัฐ ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ตำแหน่งครูนี้ ตรงกับตำแหน่งข้าราชการครู ซึ่งทำหน้าที่เป็นผู้สอนในหน่วยงานทางการศึกษา ตามมาตรา 30 (ก) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบ ข้าราชการครู พ.ศ. 2523 หรือตำแหน่งในสายงานการสอน นั่นเอง

(2) ตำแหน่งซึ่งทำหน้าที่ในการบริหารสถานศึกษา ซึ่งตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ เรียกว่าผู้บริหารสถานศึกษา และให้ความหมายว่า “บุคลากรวิชาชีพที่ รับผิดชอบ การบริหารสถานศึกษาแต่ละแห่ง ทั้งของรัฐและเอกชน” ซึ่งตรงกับตำแหน่งข้าราชการครู ซึ่งทำหน้าที่เป็นผู้บริหารในสถานศึกษา ตามมาตรา 30 (ข) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. 2523 หรือตำแหน่งในสายงานบริหารในสถานศึกษา นั่นเอง

(3) ตำแหน่งซึ่งทำหน้าที่ในการบริหารการศึกษาในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษา ชี้ดตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ให้ชื่อว่าผู้บริหารการศึกษา และให้ความหมายไว้ว่า “บุคลากรวิชาชีพที่รับผิดชอบการบริหารสถานศึกษา ตั้งแต่ระดับเขตพื้นที่การศึกษาขึ้นไป” สำหรับข้าราชการครูตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งมีตำแหน่งผู้บริหารการศึกษาเฉพาะในเขตพื้นที่เท่านั้น ซึ่งอาจจะเทียบเคียงกับตำแหน่งในส่ายงานบริหารการศึกษาตามมาตรา 30 (ค) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. 2523

(4) ตำแหน่งซึ่งปฏิบัติงานในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และตำแหน่งซึ่งปฏิบัติงานสนับสนุนการจัดการศึกษาในสถานศึกษา ชี้ดตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ เรียกว่า บุคลากรทางการศึกษา แต่ตามนิยามศัพท์ของคำว่า “บุคลากรทางการศึกษา” ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 นั้น มีความหมายรวมทั้งผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษา และผู้สนับสนุนการศึกษา ซึ่งเป็นผู้ทำหน้าที่ให้บริการ หรือปฏิบัติงานเกี่ยวนেื่องกับการจัดกระบวนการเรียนการสอน การนิเทศ และการบริหารการศึกษาในหน่วยงานการศึกษาต่าง ๆ แต่คำว่า ตำแหน่งบุคลากรทางการศึกษาในความหมายที่พูดถึงนี้ จะหมายถึงเฉพาะ ตำแหน่งซึ่งมีลักษณะที่ปฏิบัติที่เกี่ยวกับงานธุรการ งานบริหารทั่วไป รวมทั้งงานวิชาการ และงานสนับสนุน การศึกษา ในเขตพื้นที่ และในสถานศึกษา ซึ่งอาจจะจำแนกออกเป็นส่ายงานได้หลายส่ายงาน ตามลักษณะของงานที่ปฏิบัติ และหน้าที่และความรับผิดชอบของเขตพื้นที่ และสถานศึกษา

2) การจำแนกตำแหน่งข้าราชการครู

ตำแหน่งข้าราชการครูตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 จะมีแนวทางในการจำแนกตำแหน่งออกเป็นส่ายงานต่าง ๆ ดังนี้

(1) ส่ายงานการจัดการเรียนการสอน ซึ่งมีลักษณะงานที่ปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน และส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน (ปัจจุบันนี้ ก.ค. ให้ชื่อส่ายงานว่า ส่ายงานการสอน) โดยเรียกชื่อตำแหน่งว่า “ครู” ทั้งนี้ เหตุผลเนื่องจากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ กำหนดไว้ หมายเหง่ว่า “ครู” และคำว่า “ครู” เป็นคำที่มีความหมายเป็นที่ยอมรับของสังคมมาเป็นเวลาช้านานแล้ว

(2) ส่ายงานบริหารสถานศึกษา ซึ่งมีลักษณะงานที่ปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาต่าง ๆ โดยเรียกชื่อตำแหน่ง ดังนี้

1) ตำแหน่งหัวหน้าสถานศึกษา ควรใช้ชื่อว่า “ผู้อำนวยการโรงเรียน” หรือ “ผู้อำนวยการวิทยาลัย” หรือ ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น

2) ตำแหน่งผู้ช่วยหัวหน้าสถานศึกษาควรใช้ชื่อว่า “ผู้ช่วยผู้อำนวยการ โรงเรียน” หรือ “ผู้ช่วยผู้อำนวยการวิทยาลัย” หรือ ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น

(3) รายงานบริหารการศึกษา ซึ่งมีลักษณะงานที่ปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษา โดยเรียกชื่อตำแหน่งดังนี้

1) ตำแหน่งหัวหน้าสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ใช้ชื่อว่า “ผู้อำนวยการสำนักงานการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมเขตพื้นที่การศึกษา”

2) ตำแหน่งผู้ช่วยหัวหน้าสำนักงานเขตพื้นที่ ใช้ชื่อว่า “ผู้ช่วยผู้อำนวยการสำนักงานการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมเขตพื้นที่การศึกษา”

(4) รายงานของตำแหน่งบุคลากรอื่นในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา เนื่องจากลักษณะงานที่ปฏิบัติเป็นไปในลักษณะเดียวกันกับตำแหน่งในสำนักงานโดยทั่วไป จึงเห็นสมควรแบ่งสาขางานออก เช่นเดียวกับตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญ เช่น รายงานธุรการ รายงานการเงินและบัญชี รายงานการบริหารงานบุคคล รายงานวิชาการศึกษา เป็นต้น ทั้งนี้ อาจยกเว้นสาขางานนิเทศการศึกษา ซึ่งถ้าหากมีความจำเป็นที่จะต้องมี ก็ควรกำหนดให้มีได้ โดยจัดรายงานเรียกว่า “รายงานนิเทศการศึกษา” อย่างปัจจุบัน

3. กรอบแนวคิดเกี่ยวกับการกำหนดเงินเดือนของตำแหน่งข้าราชการครู

การกำหนดเงินเดือนของข้าราชการครู ควรจะพิจารณาในแต่ละรายงาน หรือแต่ละประเภทตำแหน่ง ต่อไปนี้

1) ตำแหน่งซึ่งทำหน้าที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน

ควรจะต้องกำหนดระดับเงินเดือนตามระดับคุณภาพของครู โดยตำแหน่งครู มีชื่อตำแหน่งเดียว คือ “ครู” และรับเงินเดือนตามระดับคุณภาพของครู โดยเฉพาะอย่างยิ่งตามแนว ความคิดที่ ก.ค. กำหนดตั้งแต่เดิม คือ กำหนดเป็น 5 ระดับ คือ

ครูปฏิบัติการ

ครูชำนาญการ

ครูเชี่ยวชาญ

ครูเชี่ยวชาญพิเศษ

ครูผู้ทรงคุณวุฒิ

โดยมีแนวทางกำหนดดังนี้

ตำแหน่ง	ระดับคุณภาพครู	เงินเดือน
ครู	ครูปฏิบัติการ	ขั้นต่ำ..... ขั้นสูง.....
	ครูชำนาญการ	ขั้นต่ำ..... ขั้นสูง.....
	ครูเชี่ยวชาญ	ขั้นต่ำ..... ขั้นสูง.....
	ครูเชี่ยวชาญพิเศษ	ขั้นต่ำ..... ขั้นสูง.....
	ครูผู้ทรงคุณวุฒิ	ขั้นต่ำ..... ขั้นสูง.....

แต่อ้างໄร์กิตาม ผู้เขียนเห็นว่า การจัดระดับคุณภาพของครูออกเป็น 5 ระดับนี้น เป็นการกำหนดทางก้าวหน้าของครูหลายระดับจนเกินไป ควรที่จะกำหนดไว้เพียง 4 ระดับ คือ

- ครูปฏิบัติการ
- ครูชำนาญการ
- ครูเชี่ยวชาญ
- ครูเชี่ยวชาญพิเศษ

ทั้งนี้ โดยกำหนดให้เงินเดือนของครูเชี่ยวชาญพิเศษสูงขึ้น ถึงระดับสูงสุดของวิชาชีพครู ดังตารางต่อไปนี้

ระดับคุณภาพครู	ระดับเงินเดือน (ขั้นต่ำ-ขั้นสูง)
ครูปฏิบัติการ	6,020 - 29,810
ครูชำนาญการ	11,120 - 42,170
ครูเชี่ยวชาญ	20,640 - 44,930
ครูเชี่ยวชาญพิเศษ	25,370 - 59,090

ทั้งนี้ ตัวเลขบัญชีเงินเดือนขึ้นต่ำอาจเปลี่ยนแปลงได้ ที่เสนอไว้นี้เป็นแนวความคิดเท่านั้น โดยหากเทียบกับบัญชีเงินเดือนของข้าราชการครูในปัจจุบัน ก็อาจเทียบได้ดังนี้

ระดับคุณภาพครู	เทียบกับตำแหน่ง/ระดับ	เงินเดือน (ขั้นต่ำ - ขั้นสูง)
ครูปฏิบัติการ	อาจารย์ 1 – อาจารย์ 2 (ระดับ 3 – ระดับ 7)	6,020 - 29,810
ครุชำนาญการ	อาจารย์ 3 (ระดับ 6 – ระดับ 8)	11,120 - 42,170
ครูเชี่ยวชาญ	อาจารย์ 3 (ระดับ 9)	20,640 - 44,930
ครูเชี่ยวชาญพิเศษ	ระดับ 10	25,370 - 53,130
ครูผู้ทรงคุณวุฒิ	ระดับ 11	29,690 - 59,090

ซึ่งระดับเงินเดือนของครูใหม่นี้ จะเทียบได้กับคณาจารย์ หรือผู้สอนในมหาวิทยาลัย ในปัจจุบัน กล่าวคือ

ครู	คณาจารย์
ครูปฏิบัติการ	อาจารย์
ครุชำนาญการ	ผู้ช่วยศาสตราจารย์
ครูเชี่ยวชาญ	รองศาสตราจารย์
ครูเชี่ยวชาญพิเศษ	ศาสตราจารย์

ทั้งนี้ การระดับเงินเดือนของข้าราชการครู ตำแหน่ง “ครู” นี้ จะให้รับเงินเดือน ในบัญชีครูปฏิบัติการก่อน แล้วกีสามารถประเมินเดือนขึ้นรับเงินเดือนในระดับคุณภาพถัดไป เป็นครุชำนาญการ ครูเชี่ยวชาญ และครูเชี่ยวชาญพิเศษต่อไป

อย่างไรก็ตาม กำหนดเงินเดือนของตำแหน่ง “ครู” ดังกล่าวนั้น จะมีรายละเอียดว่า เงินเดือนของข้าราชการครูจะเป็นอย่างไร ต้องพิจารณาจากบัญชีเงินเดือนของข้าราชการครูต่อไป แต่เท่าที่ได้ศึกษาและตรวจสอบจากข้อเสนอของสำนักงานปฏิรูปการศึกษาแล้ว จะอยู่ในหลักการเดียวกัน คือ ครูจะรับเงินเดือนตามระดับคุณภาพของครู ที่กำหนดเป็นครูปฏิบัติการ ครุชำนาญการ ครูเชี่ยวชาญ และครูเชี่ยวชาญพิเศษดังข้างต้น

2) ตำแหน่งซึ่งทำหน้าที่บริหารสถานศึกษา

ดังที่กล่าวมาแล้วว่า ตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา ควรจะกำหนดตำแหน่งหัวหน้าสถานศึกษาว่า “ผู้อำนวยการโรงเรียน” หรือ “ผู้อำนวยการวิทยาลัย” และกำหนดตำแหน่งผู้ช่วยหัวหน้าสถานศึกษาว่า “ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียน” หรือ “ผู้ช่วยผู้อำนวยการวิทยาลัย” ซึ่งเห็นควรกำหนดเงินเดือนของตำแหน่งตามระดับคุณภาพของผู้บริหารสถานศึกษาเทียบกับระดับคุณภาพครูดังนี้

(1) ตำแหน่งหัวหน้าสถานศึกษา

ชื่อตำแหน่ง	เทียบกับระดับคุณภาพครู
ผู้อำนวยการ โรงเรียน หรือผู้อำนวยการ วิทยาลัย หรือตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น	1. ครูเชี่ยวชาญ 2. ครูเชี่ยวชาญพิเศษ

โดยให้เริ่มรับเงินเดือนขั้นต้นในระดับคุณภาพของครูเชี่ยวชาญ และต่อไปให้สามารถปรับระดับเงินเดือนได้ถึงระดับครูเชี่ยวชาญพิเศษ เช่นเดียวกับตำแหน่งครู ได้ตามความชำนาญการเป็นการเฉพาะตัว

(2) ตำแหน่งผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา

ชื่อตำแหน่ง	เทียบกับระดับคุณภาพครู
ผู้ช่วยผู้อำนวยการ โรงเรียน หรือผู้ช่วยอำนวยการ วิทยาลัย หรือตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น	1. ครูชำนาญการ 2. ครูเชี่ยวชาญ 3. ครูเชี่ยวชาญพิเศษ

โดยให้เริ่มรับเงินเดือนขั้นต้นในระดับคุณภาพครูชำนาญการ และสามารถปรับเงินเดือนได้ถึงระดับครูเชี่ยวชาญ และครูเชี่ยวชาญพิเศษ ได้ตามความเชี่ยวชาญเป็นการเฉพาะตัว

3) ตำแหน่งผู้บริหารการศึกษา

ตำแหน่งผู้บริหารการศึกษา จะกำหนดเป็น 2 ตำแหน่ง คือ “ผู้อำนวยการสำนักงาน-การศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมเขตพื้นที่การศึกษา” และ “ผู้ช่วยผู้อำนวยการสำนักงานการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมเขตพื้นที่การศึกษา” ดังที่ได้กล่าวมาแล้ว เนื่องจากตำแหน่งนี้จะต้องสรรหาบุคคลมาดำรงตำแหน่งจากข้าราชการครู จึงควรกำหนดเงินเดือนในลักษณะเดียวกับตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา คือ

(1) ตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักงานฯ เขตพื้นที่การศึกษา

ชื่อตำแหน่ง	เกี่ยวกับระดับคุณภาพครู
ผู้อำนวยการสำนักงานฯ เขตพื้นที่การศึกษา	1. ครูเชี่ยวชาญ 2. ครูเชี่ยวชาญพิเศษ

โดยเริ่มต้นให้รับเงินเดือนในระดับครูเชี่ยวชาญ และให้ปรับให้รับเงินเดือนให้สูงขึ้น ในระดับครูเชี่ยวชาญพิเศษ ได้ตามความเชี่ยวชาญเป็นการเฉพาะตัว

(2) ตำแหน่งผู้ช่วยผู้อำนวยการสำนักงานฯ เขตพื้นที่การศึกษา

ชื่อตำแหน่ง	เกี่ยวกับระดับคุณภาพครู
ผู้ช่วยผู้อำนวยการสำนักงานฯ เขตพื้นที่การศึกษา	1. ครูชำนาญการ 2. ครูเชี่ยวชาญ 3. ครูเชี่ยวชาญพิเศษ

ทั้งนี้ โดยเริ่มต้นให้รับเงินเดือนในระดับครูชำนาญการ และให้ปรับให้รับเงินเดือนให้สูงขึ้น ได้ถึงระดับครูเชี่ยวชาญ และครูเชี่ยวชาญพิเศษ ตามความเชี่ยวชาญเป็นการเฉพาะตัว

4) ตำแหน่งศึกษานิเทศก์

ถ้าหากมีความจำเป็นจะต้องมีตำแหน่งศึกษานิเทศก์ ก็ควรกำหนดตำแหน่งว่า ศึกษานิเทศก์ตั้งกล่าวเดียว และกำหนดระดับเงินเดือน โดยที่ยึดกับระดับคุณภาพครู ดังนี้

ชื่อตำแหน่ง	เกี่ยวกับระดับคุณภาพครู
ศึกษานิเทศก์	1. ครูชำนาญการ 2. ครูเชี่ยวชาญ 3. ครูเชี่ยวชาญพิเศษ

โดยให้เริ่มรับเงินเดือนจากบัญชีครุภูมิบัติการ และให้ปรับระดับเงินเดือนได้ถึงระดับครูเชี่ยวชาญ และครูเชี่ยวชาญพิเศษ ได้ตามความชำนาญงานหรือความเชี่ยวชาญเฉพาะตัว

5) ตำแหน่งบุคลากรทางการศึกษาอื่น

ตำแหน่งบุคลากรทางการศึกษาอื่นนั้น เมื่อจากลักษณะงานที่ปฏิบัติ หน้าที่และ
ความรับผิดชอบของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และงานส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษา
ในสถานศึกษานั้น จะถูกคัดเลือกตามตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญ จึงเห็นควรกำหนดให้
รับเงินเดือนในลักษณะเดียวกับข้าราชการพลเรือนสามัญ

4. กรอบความคิดเกี่ยวกับการปรับปรุงการกำหนดตำแหน่ง และความก้าวหน้าของข้าราชการครู

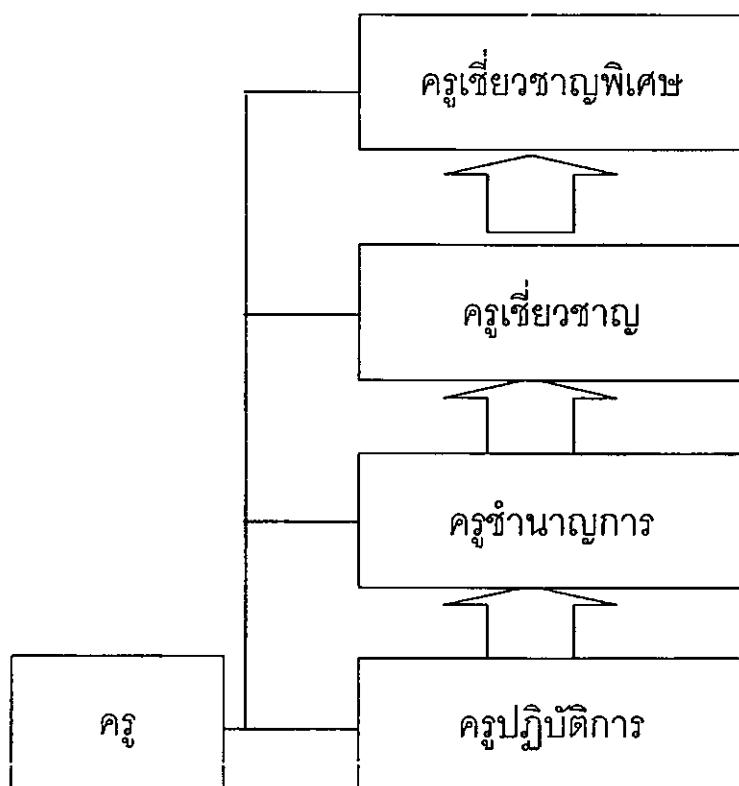
เนื่องจากเรื่องของการปรับปรุงการกำหนดตำแหน่ง และความก้าวหน้าของข้าราชการ-
การครูเป็นเรื่องสำคัญ ในที่นี้จึงนำเสนอแนวทางการปรับปรุงการกำหนดตำแหน่งเฉพาะ
ในส่วนของการปรับความก้าวหน้าของข้าราชการครูเท่านั้น กล่าวคือ

1) การปรับปรุงการกำหนดตำแหน่งข้าราชการครู ซึ่งทำหน้าที่เกี่ยวกับการจัด การเรียนการสอน

ควรจะปรับปรุงการกำหนดตำแหน่งและความก้าวหน้าของตำแหน่ง “ครู” โดยให้
ปรับระดับเงินเดือนให้สูงขึ้น จากเงินเดือนครูปฏิบัติการเป็นครูชำนาญการ ครูเชี่ยวชาญ และ
ครูเชี่ยวชาญพิเศษ โดยกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการให้เลื่อนเงินเดือนในทำนองเดียวกับการ
กำหนดให้อาชารย์ระดับ 6-8 รับเงินเดือนให้รับเงินเดือนระดับ 9 ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1

แสดงแนวคิดการปรับเงินเดือนของครู

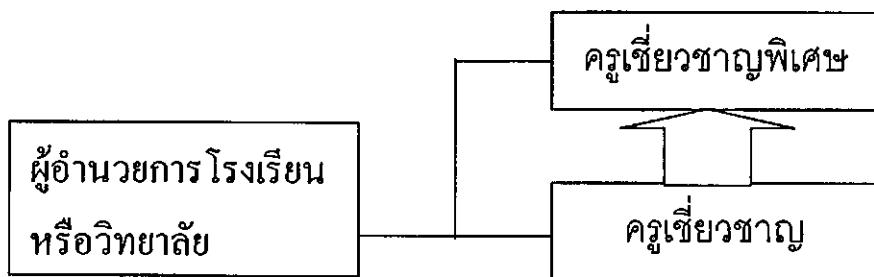

2) การปรับปรุงการกำหนดตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา

ควรจะปรับปรุงการกำหนดตำแหน่งให้รับเงินเดือนสูงขึ้นตามระดับเงินเดือนในบัญชีครุ次นาณการ ครูเชี่ยวชาญ ครูเชี่ยวชาญพิเศษ ดังภาพที่ 2 และภาพที่ 3

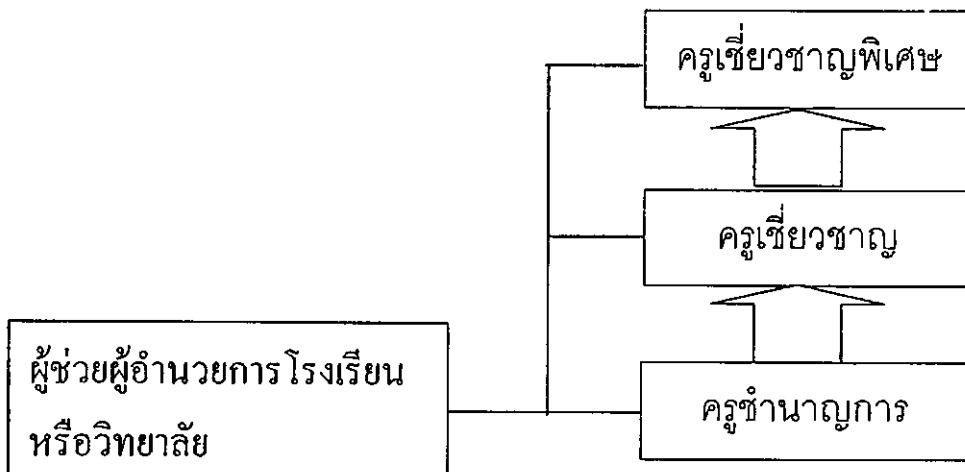
ภาพที่ 2

แสดงแนวคิดการปรับปรุงเงินเดือนของ
ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน/วิทยาลัย

ภาพที่ 3

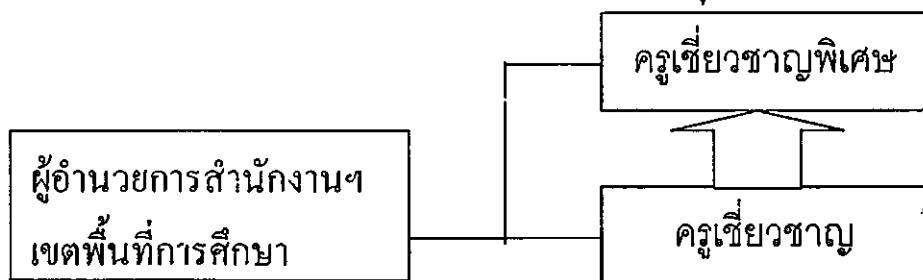
แสดงแนวคิดการปรับเงินเดือน
ของตำแหน่งผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียน/วิทยาลัย

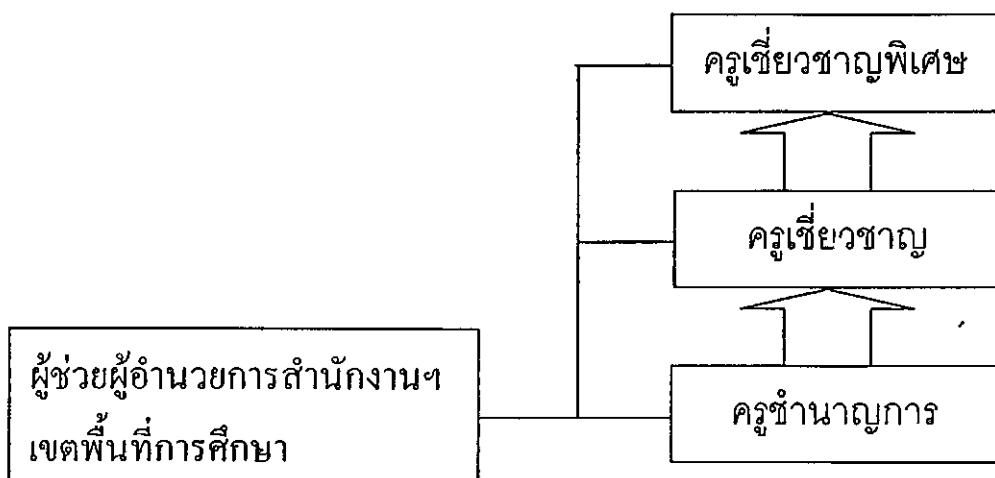
3) การปรับปรุงการกำหนดตำแหน่งผู้บริหารการศึกษา

ควรให้ปรับปรุงการกำหนดตำแหน่ง ให้รับเงินเดือนสูงขึ้นตามระดับเงินเดือนของครูชำนาญการ เชี่ยวชาญ และเชี่ยวชาญพิเศษ เชนเดียวกับผู้บริหารสถานศึกษา ดังภาพที่ 4 และภาพที่ 5 และควรสร้างระบบให้อีกอันวาระสันเปลี่ยนระหว่างผู้บริหารสถานศึกษา กับผู้บริหารการศึกษาได้ด้วย

ภาพที่ 4
แสดงแนวคิดในการปรับเงินเดือน
ของตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักงานฯ เขตพื้นที่การศึกษา

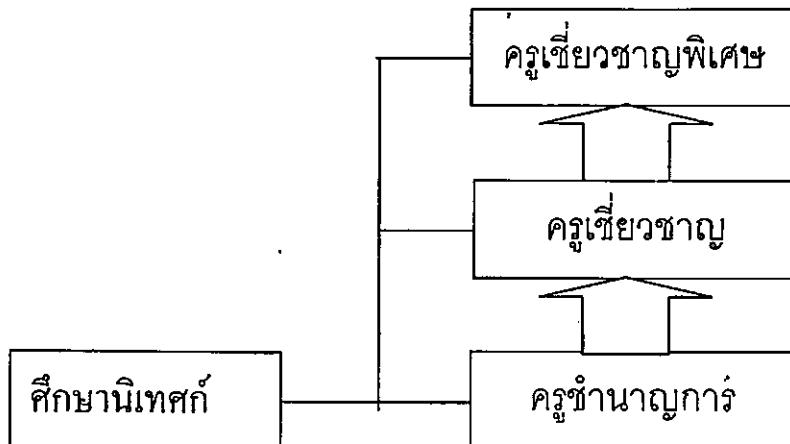

ภาพที่ 5
แสดงแนวคิดในการปรับปรุงเงินเดือน
ของตำแหน่งผู้ช่วยผู้อำนวยการสำนักงานฯ เขตพื้นที่การศึกษา

- 4) การปรับปรุงการกำหนดตำแหน่งศึกษานิเทศก์
การปรับปรุงการกำหนดตำแหน่ง ให้รับเงินเดือนให้สูงขึ้นตามระดับเงินเดือน
ในบัญชีครูชำนาญการ ครูเชี่ยวชาญ และครูเชี่ยวชาญพิเศษ ดังภาพที่ 6

ภาพที่ 6
แสดงความคิดในการปรับเงินเดือน
ของตำแหน่งศึกษานิเทศก์

5) การปรับปรุงการกำหนดตำแหน่งบุคลากรทางการศึกษาอื่น

เนื่องจากตำแหน่งบุคลากรทางการศึกษาอื่น มีลักษณะเดียวกับข้าราชการพลเรือน ก็ควรกำหนดให้ปรับปรุงการกำหนดตำแหน่งซึ่งเดียวกับข้าราชการพลเรือน หรือคล้ายคลึงกับ ข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัยสาย ค.

อนั้น ในการปรับปรุงการกำหนดตำแหน่ง เพื่อให้รับเงินเดือนของข้าราชการครู ให้รับเงินเดือนในระดับคุณภาพที่สูงขึ้น หรือให้รับเงินเดือนในระดับที่สูงขึ้นนี้ จะต้องมีระบบการประเมินและการพัฒนา โดยองค์กรกลางในการบริหารงานบุคคลจะต้องกำหนดไว้ด้วย กล่าวคือ

1) การกำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบของตำแหน่งของข้าราชการครูเด่น ตำแหน่งและเงื่อนไขต่าง ๆ รวมทั้งเกณฑ์มาตรฐานในการปฏิบัติงาน เพื่อนอนหมายให้ครูปฏิบัติงาน และถือเป็นพื้นฐานในการประเมินผลการปฏิบัติงาน

2) การกำหนดระบบการประเมินผลการปฏิบัติงาน ไว้ให้มีการประเมินเป็นประจำ และสม่ำเสมอตามเกณฑ์มาตรฐานการปฏิบัติงานของแต่ละตำแหน่งดังกล่าวข้างต้นใน 1) และ เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูและจรรยาบรรณ โดยให้มีการประเมินคนสองก่อน และมีคณะกรรมการประเมินทุกภาคเรียนหรืออย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง และในการประเมินนั้น ให้แจ้งผลการประเมิน ให้เจ้าตัวทราบทุกครั้ง เพื่อให้ได้พัฒนาตนเอง และเก็บผลการประเมินไว้เป็นคะแนนสะสม เพื่อ ประโยชน์ในการประเมินประจำปี เพื่อประกอบการพิจารณาความคิดเห็นของประจำปี

3) กำหนดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานสะสมทุก ๆ 5 ปี โดยพิจารณาจากผลการประเมินสะสม และผลงานของการพัฒนาตนเอง รวมทั้งการประเมินศักยภาพและความเหมาะสมกับระดับคุณภาพงาน ทั้งนี้ เพื่อนำไปไว้ประกอบการพัฒนา การบำเพ็ญความชอบการเลื่อนขั้นเงินเดือน และการเลื่อนเงินเดือนตามระดับคุณภาพ หรือเลื่อนระดับเงินเดือนต่อไป และในกรณีที่ผลการประเมินและผลการพัฒนาไม่อยู่ในเกณฑ์ ก็อาจจะคงบ่าหนึ่งหรือไม่เลื่อนขั้นเงินเดือนได้ ให้ได้ และในการผู้ที่ประเมินแล้ว ศักยภาพต่ำกว่าระดับคุณภาพก็อาจลดระดับเงินเดือนได้

4) กำหนดระบบวิธีการประเมิน เพื่อเลื่อนเงินเดือนตามระดับคุณภาพครุ โดยการพิจารณาผลงานที่ปฏิบัติ ความชำนาญการหรือความเชี่ยวชาญ และผลงานทางวิชาการอื่นเกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานในหน้าที่ หรือผลงานดีเด่นเป็นที่ประจักษ์

หลักเกณฑ์ในการประเมินควรคำนึงถึงผลงานที่ปฏิบัติจริงมากกว่าจัดทำผลงาน เพื่อมุ่งขอปรับเงินเดือน แต่ไม่เกิดผลต่อผู้เรียน กล่าวคือ จะต้องคำนึงถึงผลงานที่ได้จากการประเมินสะสมของ การปฏิบัติงาน ในช่วงที่ผ่านมาตามเกณฑ์ที่กำหนด เช่น 2 ปี 3 ปี 5 ปี ขึ้นหลังติดต่อกัน เป็นต้น รวมทั้งจะต้องพิจารณาถึงความเชี่ยวชาญ ผลงานทางวิชาการที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน และผลงานทางวิชาการ ไม่ควรเน้นงานด้านการเขียนตำราหรือเอกสาร แต่ควรเน้นผลงานจากการปฏิบัติงาน จริงที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติงาน และเกิดผลดีต่อผู้เรียนเป็นที่ประจักษ์

5) การเลื่อนเงินเดือนในแต่ละระดับคุณภาพ โดยเฉพาะในระดับคุณภาพเชี่ยวชาญ พิเศษ ควรจะประเมินขั้นประสิทธิภาพ (efficiency bar) เช่นเดียวกับการประเมินศาสตราจารย์ ระดับ 10 เป็นระดับ 11 โดยใช้หลักเกณฑ์จากผลการประเมินผลการปฏิบัติงานสะสม ความเชี่ยวชาญ พิเศษ รวมทั้งผลงานทางวิชาการต่อไป

5. กรอบความคิดในการกระจายอำนาจในการบริหารงานบุคคลเกี่ยวกับตำแหน่งข้าราชการครุ

เนื่องจากการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครุ จะมีองค์กรกลางในการบริหาร งานบุคคลตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 54 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 โดยให้ครุ และบุคลากรทางการศึกษา ทั้งของหน่วยงานทางการศึกษาระดับสถานศึกษาของรัฐ และระดับเขต พื้นที่การศึกษา เป็นข้าราชการในสังกัดองค์กรกลางในการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครุ โดยยึดหลักในการกระจายอำนาจการบริหารงานบุคคลสู่เขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา

เมื่อเป็นเช่นนี้ องค์กรกลางในการบริหารงานบุคคล จะต้องทำหน้าที่กำหนด หลักเกณฑ์และวิธีการในการบริหารงานบุคคล โดยกระจายอำนาจให้เขตพื้นที่ และสถานศึกษา ดำเนินการ

สำหรับในเรื่องระบบดำเนินการนั้น เห็นว่า ควรจะกำหนดกรอบความคิดดังนี้

1) องค์กรกลางในการบริหารงานบุคคล ควรมีอำนาจหน้าที่ดังนี้

(1) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และมาตรฐานในการกำหนดตำแหน่ง ทางก้าวหน้าหรือการปรับปรุงการกำหนดตำแหน่ง และการรับเงินเดือนของข้าราชการครู

(2) กำหนดตำแหน่ง และกระจายอำนาจให้เขตพื้นที่ หรือคณะกรรมการข้าราชการครูประจำเขตพื้นที่ในการกำหนดตำแหน่ง

(3) ปรับปรุงการกำหนดตำแหน่งและความก้าวหน้าของข้าราชการครู และกระจายอำนาจให้เขตพื้นที่ หรือคณะกรรมการข้าราชการครูประจำเขตพื้นที่หรือสถานศึกษา ปรับปรุงการกำหนดตำแหน่งหรือปรับความก้าวหน้าของข้าราชการครู

(4) กำกับ ตรวจสอบ การกำหนดตำแหน่ง และการปรับปรุงการกำหนดตำแหน่ง หรือการปรับความก้าวหน้าของข้าราชการครูในเขตพื้นที่ ให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน

2) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือคณะกรรมการข้าราชการครูประจำเขตพื้นที่ ควรมีอำนาจหน้าที่ในการปฏิบัติ ดังนี้

(1) กำหนดตำแหน่งข้าราชการครูในเขตพื้นที่การศึกษา เช่น กรณีการกำหนดตำแหน่ง และตัด โอนตำแหน่งตามแผนอัตรากำลัง และเกณฑ์มาตรฐานที่องค์กรกลางกำหนด สำหรับสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

(2) ปรับปรุงการกำหนดตำแหน่ง หรือปรับความก้าวหน้าของข้าราชการครู ในเขตพื้นที่การศึกษา เช่น การปรับปรุงการกำหนดตำแหน่งข้าราชการครูให้รับเงินเดือนในระดับครูชำนาญการ และครูเชี่ยวชาญตามเกณฑ์ที่องค์กรกลางกำหนด เป็นต้น

3) สถานศึกษา โดยเฉพาะสถานศึกษาใหญ่ ๆ ที่มีปริมาณและคุณภาพสูง มีตำแหน่ง ข้าราชการครูมาก และเป็นกรณีที่มีคณะกรรมการข้าราชการครูในสถานศึกษา ทำหน้าที่บริหารงานบุคคลในสถานศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครู อาจกำหนดให้มีอำนาจในการประเมิน เพื่อปรับปรุงการกำหนดตำแหน่งข้าราชการครูจากคุณภาพครูปฏิบัติการเป็นระดับครูชำนาญ ได้ ทั้งนี้ตามหลักเกณฑ์ และวิธีการนี้ องค์กรกลางในการบริหารงานบุคคลกำหนด

จากการอบรมความคิดในการกระจายอำนาจเกี่ยวกับตำแหน่งดังกล่าว จะมีการกิจกรรมขององค์กรกลางในการบริหารงานบุคคลและเขตพื้นที่ รวมทั้งสถานศึกษาที่เกี่ยวกับการกำหนดตำแหน่ง และการปรับปรุงการกำหนดตำแหน่ง ดังแผนภูมิ

องค์กรกลางในการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครู

1. กำหนดค่าลักษณะที่และวิธีการและมาตรฐานในการกำหนดตำแหน่ง การรับเงินเดือน และการปรับปรุงการกำหนดตำแหน่ง
2. กำหนดตำแหน่งและกระจายอำนาจให้เขตพื้นที่
3. ปรับปรุงการกำหนดตำแหน่งให้รับเงินเดือนในระดับครู เชี่ยวชาญพิเศษ และกระจายอำนาจให้เขตพื้นที่ ปรับปรุง การกำหนดตำแหน่งให้รับเงินในระดับครูชำนาญการ และครูเชี่ยวชาญ
4. กำกับ ตรวจสอบการกำหนดตำแหน่ง และปรับปรุงการกำหนดตำแหน่ง

สำนักงานเขตพื้นที่

1. กำหนดตำแหน่งตามที่องค์กรกลางมอบหมาย
2. ปรับปรุงการกำหนดตำแหน่งให้รับเงินเดือนในระดับ ครูชำนาญการ และครูเชี่ยวชาญ

สถานศึกษา (เฉพาะบางแห่ง)

การปรับปรุงการกำหนดตำแหน่ง
ให้รับเงินเดือนในระดับครูชำนาญการ

กล่าวโดยสรุป ในการกระจายอำนาจในการบริหารงานบุคคล ในส่วนที่เกี่ยวกับระบบตำแหน่งนั้น องค์กรกลางจะมีบทบาทเพียงการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และมาตรฐานในการกำหนดตำแหน่ง ทางก้าวหน้าหรือการปรับปรุงการกำหนดตำแหน่ง และการรับเงินเดือนของข้าราชการครู และจะมีบทบาทในการกำหนดตำแหน่ง และปรับปรุงการกำหนดตำแหน่ง ที่สำคัญ หรือตำแหน่งระดับสูง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง กรณีการปรับปรุงการกำหนดตำแหน่งให้รับเงินเดือนในระดับครูเชี่ยวชาญพิเศษ นอกจากนี้จะกระจายอำนาจไปยังเขตพื้นที่เป็นผู้ดำเนินการโดยเฉพาะอย่างยิ่งกรณีการปรับปรุงการกำหนดตำแหน่งจากครูปฏิบัติการเป็นครูชำนาญการ และจากครูชำนาญเป็นครูเชี่ยวชาญ และนอกจากนี้อาจจะกระจายอำนาจให้สถานศึกษาใหญ่ๆ โดยคณะกรรมการข้าราชการครูในสถานศึกษา ได้ปรับปรุงการกำหนดตำแหน่งจากครูปฏิบัติการ เป็นครูชำนาญการได้ด้วย ทั้งนี้ การดำเนินการจะต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และมาตรฐาน ที่องค์กรกลางในการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูกำหนด
